

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Освітня програма	29998 Транспортні системи
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	275 Транспортні технології

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29998
Назва ОП	Транспортні системи
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	275 Транспортні технології
Спеціалізація (за наявності)	275.03 на автомобільному транспорті
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Горобченко Олександр Миколайович, Щебликіна Олена Вікторівна, Дзюра Володимир Олексійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	31.05.2021 р. – 02.06.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/anketuvannja/Cam_oanaliz_ONP_Transportni_sistemi.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/akreditacia/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0_%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83_275_%D1%84%D1%96%D0%B4%D0%BE.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма "Транспортні системи" за всіма параметрами відповідає критеріям акредитації. Експертною групою під час проведення акредитаційної експертизи не було виявлено жодного критичного недоліку, який міг би стати причиною незабезпечення програмних результатів навчання. ОНП спрямована на підготовку висококваліфікованих докторів філософії, що стало можливо досягнути завдяки забезпеченню висококваліфікованими людськими ресурсами та матеріально-технічною базою. У ЗВО створене сприятливе середовище не лише для проведення досліджень, але й для безпечного та комфортного забезпечення їх побутових, психологічних та соціальних потреб.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОНП містить чіткі цілі та ПРН, які відповідають місії та стратегії ЗВО, що узгоджуються з актуальними задачами науково-технічного розвитку України. ОНП опирається на передовий досвід ряду вітчизняних і закордонних ЗВО, що врахований у формуванні її цілей та ПРН. Цілі, ПРН та зміст ОНП чітко корелюють із загальнодержавними стратегіями розвитку транспорту. Чітка і диференційована система реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. В університеті створено середовище, що сприяє дослідницькій діяльності здобувачів. Воно поєднує стенди, прилади, фізичні об'єкти транспорту та сучасне програмне забезпечення. Значні досягнення ХНАДУ з інтернаціоналізації освітньої та наукової діяльності при реалізації ОНП «Транспортні системи» є беззаперечним позитивом цієї ОНП. Запроваджені у ЗВО політика виявлення та запобігання академічного плагіату імплементована у процеси освітньої та наукової підготовки здобувачів є сильною стороною цієї ОНП, що особливо актуально для здобувачів третього освітнього рівня «Доктор філософії». Сильними сторонами цієї ОНП також є вдало підібраний кадровий склад, який складається із висококваліфікованих наукових кадрів, що забезпечують високий рівень викладання освітніх компонент та високий рівень результатів проведених із здобувачами наукових досліджень. Матеріальне забезпечення даної освітньо-наукової програми знаходиться на досить високому рівні. Здобувачі вищої освіти мають доступ до найкращого програмного забезпечення, приладів, спеціалізованих кабінетів та об'єктів інфраструктури ЗВО. Розроблена у ЗВО система забезпечення якості освітньої програми дозволяє виявити потреби стейкхолдерів за допомогою анкетування та вчасно на них реагувати. Періодичність перегляду освітньої програми становить один рік, а до її перегляду залучені усі зацікавлені сторони, що вважається відмінною практикою. Вичерпну інформацію про ОНП, що акредитується, ОНП різних років прийому, силабуси обов'язкових та вибіркових дисциплін, відомості про міжнародне стажування, теми наукових робіт аспірантів та інша корисна інформація для аспірантів, викладачів та інших стейкхолдерів зконцентрована на одній сторінці сайту «Доктор філософії». Відповідно до запиту експертної групи було надано результати анкетування, за якими видно, що всі стейкхолдери були охоплені опитуваннями різного характеру, а саме наведено результати опитування здобувачів щодо якості викладання освітніх компонентів; випускників та роботодавців щодо якості ОНП «Транспортні системи». Аспіранти і наукові керівники мають значний обсяг наукових публікацій і виконання НДР. Наявні задовільні результати участі аспірантів у всеукраїнських і міжнародних конкурсах.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

В ОНП недостатньо врахований регіональний контекст. Крім цього в результаті опитування аспірантів виявлено відсутність складання додаткового вступного фахового випробування, яке передбачене Правилами прийому до аспірантури ХНАДУ (п. 5.3) при вступі з іншої спеціальності. Недостатнє використання інструментів наочності в навчальних матеріалах електронних ресурсів для самостійної роботи здобувачів освіти на платформі Moodle. На ОНП виявлено відсутність процедур, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів та запобігають конфлікту інтересів між екзаменатором та здобувачем. У ЗВО відсутній внутрішній документ, що сприятиме стимулювання викладацької майстерності, наприклад положення про преміювання у якому були б описані чіткі і зрозумілі критерії здійснення стимулюючих заходів. Недоліком ОНП також є відсутність систематичного залучення практиків до проведення аудиторних занять, або окремих лекцій. Розроблена у ЗВО система забезпечення якості вищої освіти не виключає необ'єктивного оцінювання процесів, які функціонують на ОНП та не забезпечує належного моніторингу коригувальних дій, які були виявлені в процесі аудиту. На сайті ЗВО не розміщено таблиці пропозицій до змін ОНП в процесі громадського обговорення, що дещо ускладнює пошук конкретних удосконалень в нових програмах, а також недостатньо розвинута система міжнародного обміну здобувачами освіти між ХНАДУ та закордонними ЗВО.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОНП, що підлягає акредитації, відповідає місії та стратегії ХНАДУ, що опубліковані відповідно за посиланнями https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Staff/misiya.jpg та https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/strategichnii_plan_2020-2027.pdf, а саме – абзацам 1, 2, 4, 5 розділу «Основні пріоритети у стратегічному розвитку університету», абзацу 2 розділу «Політика в області якості» та пунктам 1.2, 1.3 стратегії розвитку ЗВО. Відповідність мети ОНП стратегії ХНАДУ полягає у розвитку та якісному поєднанні експертних знань, прикладних аспектів та управлінських навичок, які є надважливими елементами формування необхідних компетентностей у здобувачів в умовах динамічного розвитку галузі та суспільства. Такий підхід є безпосередньою реалізацією місії університету з ефективною інтеграцією науки, освіти та практики, що корелюється зі стратегічною метою ХНАДУ. Підготовка докторів філософії є одним з важливих елементів забезпечення реалізації стратегічного розвитку ХНАДУ, який визначає пріоритетність співробітництва з підприємствами галузі, закладами освіти, науковими установами, бізнесом, промисловістю та суспільством. Відповідність ОНП підкритерію 1.1 підтверджується як аналізом і порівнянням між собою документів ОНП, місії та стратегії ЗВО, так і бесідою з гарантом програми і керівним складом ЗВО.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОНП була утворена в 2016 р. на базі програми підготовки аспірантів за спеціальністю 05.22.01 «Транспортні системи», щодо якої ОНП є правонаступником. У формуванні ОНП з самого початку брали участь зацікавлені сторони з усіх суміжних сфер, що входили до відповідної робочої групи, у першу чергу – здобувачі освіти. Інтереси та потреби роботодавців враховані в змістовному наповненні ОНП через формування сукупності необхідних професійних компетентностей до науково-педагогічних кадрів закладів, де працюють випускники аспірантури: університети, коледжі, наукові установи, органи виконавчої влади, підприємства галузі автомобільного транспорту, а також організації, що надають послуги з проектування і експлуатації транспортно-технологічних систем, логістичні компанії та консалтингові фірми. Потреби роботодавців відображені в програмних результатах навчання, що полягає в поглибленому вивченні обов'язкових дисциплін «Педагогіка та психологія вищої освіти», «Науково-педагогічна практика», «Інноваційні технології розвитку транспортних систем» тощо. Інтереси академічної спільноти враховані в рамках внутрішньої взаємодії НПП та їх міжнародного співробітництва, що підтверджується відповідними договорами (<https://www.khadi.kharkov.ua/mizhnarodna-dijalnist/mizhnarodni-dogovori/>). Консультування та обмін досвідом щодо підготовки фахівців у сфері транспортних технологій здійснюється регулярно з науковими та професійними організаціями, з представниками провідних зарубіжних компаній. Зокрема це ЗВО (УкрДУЗТ, ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, ХНТУСГ ім. П. Василенка, ХДАТК, ХДАДК, Каменський індустріальний коледж), ТОВ «Експрес», представництво «Дорнієр Консалтинг Інтернешенал ГмбХ», ХНДЕКЦ МВС України. Всі стейкхолдери мають можливість приймати участь під час обговорення питань пов'язаних із формулюванням цілей та програмних результатів навчання за ОНП «Транспортні системи» через особисту присутність на засіданнях проектної групи або через форму пропозицій та зауважень стосовно компонентів ОНП, розташовану на сайті ХНАДУ (<https://www.khadi.kharkov.ua/science/aspirantura-i-doktorantura/>). Таким чином, ЕГ встановлено достатньо фактів щодо врахування потреб основних груп стейкхолдерів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОНП і її ПРН спрямовані на підготовку фахівців здатних до дослідницько-інноваційної, науково-педагогічної діяльності та спроможних розв'язувати складні завдання у сфері транспортних систем та технологій. Всі програмні результати навчання (ПРН) ОНП відбивають потреби спеціальності та ринку праці. Зокрема, серед основних з них слід виділити: ПРН3 – «Розробка та дослідження концептуальних, математичних і комп'ютерних моделей транспортних процесів і систем», ПРН4 – «Планування і виконання експериментальних та/або теоретичних досліджень у сфері транспортних систем та технологій», ПРН6 – «Розробка наукових та/або інноваційних інженерних проектів в сфері транспортних систем, обґрунтування їх соціальної, економічної, екологічної ефективності, організація їх впровадження» тощо. Особливості новітніх тенденцій розвитку спеціальності враховуються під час щорічного перегляду програм навчальних дисциплін ОНП за результатами моніторингу вступної кампанії, професійних дискусій з академічною спільнотою. Цілі та ПРН ОНП також узгоджуються зі «Стратегією розвитку транспорту України до 2030 р.», у т.ч. через: забезпечення комплексного інноваційного розвитку транспорту, зокрема шляхом реалізації державної стратегії інноваційної діяльності шляхом розробки дослідницьких проектів у транспортній галузі та забезпечення взаємозв'язку цілей транспорту і ресурсів за допомогою відповідних науково обґрунтованих програм його діяльності; створення умов для впровадження інтегрованих інформаційних систем транспортного обслуговування пасажирів, вантажовласників та перевізників; впровадження інноваційних освітніх програм професійної підготовки та перепідготовки персоналу для

транспортної галузі, у тому числі шляхом виконання спільних науково-дослідницьких програм в межах закладів освіти, органів державного управління, бізнес-структур та громадських організацій та співпраці з міжнародними структурами. Таким чином, ЕГ констатує у цілому відповідність ОНП підкритерію 1.3, але звертає увагу на недостатність врахування регіонального контексту при формуванні цілей і ПРН, тому наголошує на необхідності її відповідного вдосконалення.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології» наразі відсутній. Зі змісту ОНП вбачається, що її ПРН відповідають вимогам 8 рівня НРК (рішення КМУ від 25.06.2020 р.). Інтегральна компетентність, що визначена ОНП, відповідає узагальненій характеристиці 8 кваліфікаційного рівня НРК, а саме: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері транспортних систем та технологій, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Вимоги НРК щодо необхідного рівня знання забезпечено ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН7. Вимоги до уміння/навичок забезпечено ПРН2, ПРН3, ПРН4, ПРН6, ПРН7. Вимоги НРК щодо необхідного рівня комунікації забезпечено в ОНП ПРН1, ПРН7. Вимоги НРК щодо необхідного рівня автономії та відповідальності, демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення забезпечено в ОНП ПРН1- ПРН7.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП містить чіткі цілі та ПРН, які відповідають місії та стратегії ЗВО, що узгоджуються з актуальними задачами науково-технічного розвитку України. ОНП спирається на передовий досвід ряду вітчизняних і закордонних ЗВО, що врахований у формуванні її цілей та ПРН. Цілі, ПРН та зміст ОНП чітко корелюють із загальнодержавними стратегіями розвитку транспорту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

В ОНП недостатньо врахований регіональний контекст. Експертна група рекомендує розширити обмін інформацією та співпрацю з виробничими транспортними підприємствами регіону з метою подальшого врахування їх особливостей при провадженні освітньо-наукової діяльності за ОНП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП містить чіткі цілі та ПРН, що узгоджуються із внутрішніми та зовнішніми стратегіями транспортного розвитку, при її формуванні враховані позиції всіх основних груп стейкхолдерів, цілі та ПРН ОНП відповідають 8-му рівню НРК. Недолік, пов'язаний з недостатністю врахування регіонального контексту не є суттєвим, зважаючи на загальнонаціональний та міжнародний характер освітньо-наукової діяльності в рамках програми.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої складової ОНП становить 41 кредит ЄКТС, що заявлено у відомостях про СО та підтверджується аналізом самої ОНП (версій з 2017 по 2020 р.), її навчального плану, розміщених за посиланням <https://fts.khadi.kharkov.ua/doktor-filosofiji/>. Обсяг ОНП та її компонентів відповідає вимогам чинного законодавства, зокрема ч. 6 ст. 5 Закону України “Про вищу освіту”. Зокрема на здобуття глибинних знань із спеціальності у обов’язковій частині НП 2020 р. передбачено 7 кредитів ЄКТС, на оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями 7 кредитів ЄКТС, на набуття універсальних навичок дослідника 8 кредитів ЄКТС, на здобуття мовних компетентностей 7 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам п. 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (затвердженого постановою КМУ №261 від 23.03.2016). Водночас ЕГ звертає увагу, що у відомостях про СО помилково зазначено, що обсяг ОК, спрямованих на формування компетентностей, передбачених стандартом вищої освіти, становить 29 кредитів ЄКТС, у той час відповідний стандарт для третього рівня вищої освіти спеціальності 275 відсутній, про що зазначено також у відомостях про СО в аналізі по Критерію 1. ЕГ встановлено, що під обсягом 29 кредитів ЄКТС фактично мається на увазі обсяг обов’язкових ОК.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз показав, що структура ОНП є логічною та взаємопов’язаною. Загальні компетентності ЗК1 – ЗК13, спеціальні компетентності СК1 – СК7, програмні результати навчання ПРН1 – ПРН7 узгоджуються з навчальним планом та у повному обсязі забезпечуються обов’язковими освітніми компонентами ОК1 – ОК7, а вибіркові компоненти тільки підсилюють ОНП у контексті індивідуалізації навчання та забезпечення академічної свободи здобувачів освіти. Позитивним є графічне чітке зображення структури ОНП (п. 2.2, https://fts.khadi.kharkov.ua/fileadmin/F-TRANSPORT/%D0%9E%D0%9D%D0%9F_%D0%A2%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D0%BD%D1%96_%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B8_2020.pdf), що дозволяє чітко встановити процес виконання індивідуальних навчальних планів і планів науково роботи, починаючи зі вступу в аспірантуру і закінчуючи захистом дисертації. Цьому сприяє відображення в ОНП рекомендованих напрямків наукових досліджень аспірантів (п. 6), що чітко корелюють із освітньою складовою ОНП, зокрема – зі змістом ОК та ПРН. Таким чином, ЕГ вважає, що в сукупності, при своєму послідовному провадженні ОНП забезпечує досягнення своїх цілей та ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП ґрунтується на вивченні сучасних досягнень та підходах до розв’язання актуальних проблем у сфері транспортних технологій; соціально-економічних, логіко-теоретичних, філософських та методологічних основах наукових досліджень; містить інноваційні технології, методи та засоби навчання. Зміст ОНП відповідає теоретичному змісту предметній області заявленої для неї спеціальності через забезпечення ключових ПРН відповідними освітніми компонентами ОНП та включає: глибинний науковий та культурний світогляд рівня здобувача наукового ступеня доктора філософії (ОК1, ОК2, ОК4); навички застосування теоретичних знань та практичної підготовки за спеціальністю «Транспортні технології, для вирішення науково-дослідницьких та прикладних завдань (ОК5, ОК6); методологію власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення (ОК2, ОК5, ОК6); інформаційні технології в науці та освіті (ОК5, ОК3, ОК6); навички використання сучасної нормативно-правової бази у сфері транспорту України та країн ЄС (ОК5, ОК6); методи створення моделей транспортних систем та їх аналізу щодо встановлення нових властивостей та закономірностей об’єктів дослідження (ОК2, ОК5, ОК6); методи проведення та планування експерименту в наукових дослідженнях, на основі використання сучасних підходів та програмного забезпечення транспортного моделювання та планування (ОК2, ОК5, ОК6); методи проведення аудиторних занять за фаховим спрямуванням і самостійної організації педагогічної та наукової роботи у закладах вищої освіти (ОК3, ОК6). Таким чином, ЕГ, верифікувавши зміст ОНП, вважає, що він відповідає предметній області спеціальності 275 «Транспортні технології» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Згідно відомостей про СО, індивідуальна освітня траєкторія в структурі ОНП забезпечена як індивідуальним вибором здобувачами навчальних дисциплін, так і вибором напрямків наукових досліджень і компонент навчально-практичної підготовки НПП. Індивідуальна освітня траєкторія забезпечується, зокрема: - вільним вибором дисциплін; - формуванням індивідуального плану роботи аспіранта; - отриманням індивідуальних консультацій у наукового керівника; - через внутрішню мобільність (в наукових співпрацях та дослідницьких проектах університету); - засвоєння здобувачами навчальних дисциплін може відбуватися на базі університету, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність; - здобувач, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, дійсними сертифікатами має право: на зарахування відповідних кредитів, передбачених ОНП, як таких, що виконані

у повному обсязі. Обсяг вибірових ОК в межах програми складає 12 кредитів ЄКТС (29,26% обсягу ОНП), що відповідає вимогам п. 15 ч. 1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту». Вибір здобувачами навчальних дисциплін регламентований «Положенням про організацію освітнього процесу в ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_7_1_o2.pdf). Перелік дисциплін для вибору здобувача формується відповідно до «Положення про порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором у ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Tender/Admin_diyalnist/standart/polozhennya_pro_obrannya_stud_disciplin.pdf). Вибір дисциплін здобувачем організовується через систему управління навчальним процесом Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, шляхом особистого логіну та паролю в системі <https://vuz.khadi.kharkov.ua/>. Обрані таким чином дисципліни вносяться до індивідуальних планів підготовки докторів філософії. Індивідуальні плани підписуються слухачем особисто. Отримана з системи <https://vuz.khadi.kharkov.ua/> інформація про вибір дисциплін автоматично обробляється відділом аспірантури. В подальшому на основі неї формують щорічне навчальне навантаження відповідних кафедр і розробляється розклад занять на відповідні семестри. Таким чином, ЕГ приходить до висновку про належну організацію індивідуальної освітньої траєкторії за ОНП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Навчально-практична підготовка здобувачів ОНП здійснюється шляхом проходження ним науково-педагогічної практики в університеті, а також засвоєння практичних навичок під час виконанням наукової складової ОНП (проведення наукових досліджень) шляхом застосування лабораторного обладнання, програмних продуктів, дослідних установок тощо, що сприяє закріпленню відповідних компетентностей. Також в ХНАДУ передбачено можливість отримання професійних навичок поза навчальний час ОНП у вигляді додаткового стажування у т.ч. міжнародного, участі у науково-дослідницьких роботах кафедр та проектах. Аспіранти можуть залучатися до виконання досліджень з використанням виробничих ресурсів партнерських підприємств регіону та країни. У навчальному плані здобувачів ОНП передбачено проведення науково-педагогічної практики (3 кредити). Зміст практики визначається її робочою програмою. Організацію, навчально-методичне забезпечення практики забезпечує кафедра філософії та педагогіки професійної підготовки. Перед практикою слухачі вивчають дисципліну «Педагогіка та психологія вищої освіти», що дає їм можливість підготуватися до неї. За запитом ЕГ з боку ЗВО надані відповідні підтвердження науково-педагогічної роботи здобувачів освіти в рамках їх практичної підготовки, тому ЕГ вважає, що ОНП у цілому відповідає вимогам підкритерію. Водночас ЕГ звертає увагу, що вся практична підготовка аспірантів здійснюється на кафедрі самого ХНАДУ, без залучення зовнішніх стейкхолдерів, що не зовсім позитивно складається на формуванні їх науково-виробничого кругозору. Тому рекомендується розширити бази практики із залученням зовнішніх роботодавців, у т.ч. науково-виробничого та дослідно-конструкторського спрямування.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

В рамках провадження ОНП, що акредитується створені всі належні умови для набуття здобувачами освіти необхідних соціальних навичок. Це впливає з аналізу змісту відповідних ОК (1) Іноземна мова наукового спілкування: комунікативні навички практичного володіння іноземною мовою у діяльності, зумовленої потребами професійної сфери; 2) Педагогіка та психологія вищої освіти: навички володіння методологією наукового аналізу педагогічної теорії і практики, виховання історичної і національної свідомості, педагогічної обізнаності, ерудиції і культури майбутнього педагога; 3) Історія і філософія техніки і технології), фактичних даних щодо навчальної роботи аспірантів (у рамках якої набуття соціальних навичок забезпечується взаємодією із здобувачами вищої освіти нижчих рівнів при дотриманні субординації «викладач – студент»), фактичних даних щодо проходження практичної підготовки. ЕГ вважає, що ОНП відповідає вимогам зазначеного підкритерію

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за третім рівнем освіти за напрямом 275 “Транспортні технології” відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг навчального часу за ОНП складає 41 кредит ЄКТС (1230 годин), з яких обсяг аудиторних становив 496 годин (40,3 %). Серед аудиторних годин переважають лекції (55,6 %), що пов'язано: із обсягом дисциплін загальної підготовки, які направлені переважно на отримання знань і розумінь. Розподіл аудиторного навантаження та

самостійної роботи студентів (СРС) за ОНП регламентується СТБНЗ 7.1- 02:2018 «Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ». Освітня складова ОНП становить 41 кредит ЄКТС, що відповідає вимогам статті 5 Закону України "Про вищу освіту" (норма від 30 до 60 кредитів). Аудиторне навантаження з дисциплін, які пропонуються аспіранту, є не меншим, ніж 1/3 від загального освітнього навантаження, визначеного для дисципліни. Навчальний час, відведений для самостійної роботи аспіранта, регламентується навчальним планом і становить не більш, ніж 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Таким чином, навантаження на здобувачів освіти є реалістичним і відповідає їх потребам. Разом з тим ЕГ встановила, що норма навантаження на ставку НПП, що провадять діяльність за ОНП, становить 700 годин, у той час як Законом України «Про вищу освіту» встановлений максимальний обсяг на рівні 600 годин. ЕГ рекомендує закладу інтенсифікувати роботи по приведенню педагогічного навантаження НПП до встановлених норм.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма здобуття вищої освіти в рамках ОНП не запроваджена. в. Аспіранти заочної форми навчання використовують елементи дуальної форми освіти під час роботи за фахом у відповідних установах та організаціях.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Чітка структура ОНП, зображена графічно, що забезпечує здобуття всіх належних освітніх, наукових компетентностей і ПРН. Чітка і диференційована система реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Практична підготовка здобувачів відбувається на випусковій кафедрі, без залучення зовнішніх стейкхолдерів. Норма педагогічного навантаження на ставку НПП становить 700 годин при максимально припустимих 600 годинах. ЗВО необхідно розширити бази практики із залученням зовнішніх стейкхолдерів. Призвести норму педагогічного навантаження на НПП до встановлених законом вимог.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОНП має чітку структуру, її ОК у сукупності дозволяють досягти заявлених цілей і ПРН, у програмі передбачено набуття відповідних соціальних навичок, проведення педагогічної практики та реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії. Виявлені недоліки не є суттєвими, а саме: проходження практики на базі кафедри відповідає вимогам до формування наукового чи науково-педагогічного працівника, на що спрямована ОНП; навантаження викладачів понад 600 годин на ставку хоч і не відповідає вимогам законодавства, проте не впливає на завантаженість здобувачів освіти та не знижує її якість.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до аспірантури Харківського національного автомобільно-дорожнього університету у 2021 році розміщено на веб-сайті (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_aspirant_doc/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%Bo_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BE%D0%BC%D1%83_%D0%B4%D0%BE_%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8_2021__%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%B5)

Do%B5_jpg2pdf__6_.pdf). Підставою для оголошення прийому для здобуття вищої освіти за ступенями доктора філософії є ліцензія Міністерства освіти і науки України щодо надання відповідних освітніх послуг. Ліцензований обсяг за ОНП «Транспортні системи» – 20 осіб (наказ МОН від 29.01.2021 № 11-л). Зі слів аспірантів під час он-лайн зустрічей, а також на підставі аналізу документів, розміщених на веб-сайті університету експертною групою було визначено, що правила прийому є чіткими й зрозумілими та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється на основі освітнього рівня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), здобутого за відповідною спеціальністю. Особи, допущені до вступних іспитів в аспірантуру, складають два вступні іспити (письмово): 1) зі спеціальності (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з відповідної спеціальності); 2) з іноземної мови за програмою, яка відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Послідовність складання вступних іспитів до аспірантури наступна: 1) додаткове вступне випробування (в разі необхідності) – оцінюється за двобальною шкалою; 2) випробування зі спеціальності – оцінюється за стобальною шкалою; 3) іноземна мова – оцінюється за стобальною шкалою. Програми вступних випробувань розміщено на веб-сайті ЗВО. Програма фахових випробувань відповідає навчальній програмі освітньо-кваліфікаційного рівня магістра за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)». Вступникам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), за рішенням приймальної комісії можуть бути призначені додаткові вступні випробування. Оцінювання додаткових вступних випробувань відбувається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано». Відповідно до п. 7.2 Правила прийому до аспірантури конкурсна оцінка формується за формулою: $KO = BIC + BIM + DB$, де: - BIC – результат вступного іспиту зі спеціальності (за 100 бальною шкалою); - BIM – результат вступного іспиту з іноземної мови або бали міжнародного сертифіката з іноземної мови, що засвідчує рівні B2 (замість вступного іспиту з іноземної мови); - DB – додаткові бали за навчальні та наукові досягнення. Рейтинговий список вступників до аспірантури, які рекомендуються до зарахування, впорядковується за конкурсним балом від більшого до меншого (п.8.2 Правил прийому) За результатами співбесід з НПП на фокус-групах, на підставі аналізу інформації, отриманої на он-лайн зустрічах з аспірантами, а також аналізу документів, розміщених на веб-сайті, експертна група дійшла висновку, що вступ до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється на основі освітнього рівня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), здобутого за відповідною спеціальністю «Транспортні технології», правила прийому на навчання враховують особливості ОНП «Транспортні системи». Аспіранти та НПП досвідчені в питаннях вступу до аспірантури та інформовані стосовно правил прийому, розміщених на веб-сайті. Але в результаті опитування аспірантів було встановлено, що аспірантка Горбачова О. О. при вступі на ОНП «Транспортні системи» з іншої спеціальності не проходила додаткове фахове випробування, яке передбачене умовами вступу до аспірантури

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Відповідно до «Порядку реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ХНАДУ СТБНЗ 70.0-01:2019», (затвердженого та введеного в дію наказом по ХНАДУ від 10 червня 2019 року № 89), допускається перезарахунок кредитів, отриманих в інших ЗВО України, за умови відповідності набутих компетентностей. Можливість аспірантів навчатися, викладати, стажуватися та проводити наукову діяльність в інших закладах вищої освіти забезпечена співпрацею з такими установами, як НТУ "Дніпровська політехніка", Технічний університет (Hochschule) м. Ансбах, Німеччина, Краківський технічний університет, Польща, Чаньанський університет, Китай, Технічний університет Вільдау, Німеччина та ін. Міжнародна кредитна мобільність здійснюється згідно з вимогами чинного законодавства та за наявності відповідних укладених договорів. Особам, які здобули вищу освіту за кордоном, встановлюється еквівалентність поданого диплома відповідно до «Порядку визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти», затвердженого наказом МОН України № 504 від 05.05.2015 року. Згідно до п. 7.4 «Порядку реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ХНАДУ» визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХНАДУ здійснюється на підставі наданого здобувачем вищої освіти документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків, завіреного в установленому порядку у закладі вищої освіти, на базі якого здійснюється академічна мобільність. Порядок ліквідації академічної різниці, яка виникла під час участі в програмах академічної мобільності, та виконання індивідуального навчального плану студента відбувається відповідно до встановленого в ХНАДУ порядку ліквідації академічних заборгованостей. Практика визнання результатів навчання на ОНП «Транспортні системи», отриманих в інших ЗВО відсутня. Експертною групою підтверджено, що «Порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ХНАДУ» має чітку структуру, є зрозумілим та відповідає Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються стандартом ЗВО СТБНЗ 83.1-01:2021 «Визнання результатів неформальної та інформальної освіти» (затверджено Рішенням Вченої ради ХНАДУ, протокол від 26 березня 2021 року № 33/21); «Положенням про організацію освітнього процесу Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті СТБНЗ 7.1-02:2018» (п.8 Академічна мобільність). В університеті існує наступний порядок визнання результатів навчання: здобувач вищої освіти звертається із заявою до декана факультету, на якому він навчається, з проханням про визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті. До заяви можуть додаватися будь-які документи (сертифікати, свідоцтва тощо), які підтверджують ті компетентності, які здобувач отримав під час навчання. Для визнання результатів розпорядженням декана створюється предметна комісія у складі завідувача кафедри, гаранта освітньої програми, на якій навчається здобувач, науково-педагогічних працівників, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній та інформальній освіті. Предметна комісія визначає метод оцінювання результатів навчання відповідно до навчального плану. Комісія розглядає надані документи, проводить співбесіду зі здобувачем та приймає відповідне рішення про перезарахування результатів навчання або призначення додаткової атестації. Предметна комісія дає 10 робочих днів для підготовки здобувача до підсумкового контролю (з кожної дисципліни) та 20 робочих днів для написання письмової роботи (за наявності). За підсумками оцінювання предметна комісія формує індивідуальну відомість, у якій міститься висновок для деканату про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни. У разі негативного висновку предметної комісії щодо визнання результатів навчання здобувач має право звернутися з апеляцією до ректора ХНАДУ. Університет інформує Міністерство освіти і науки України про всі випадки трансферу кредитів з визнання результатів у неформальній або інформальній освіті в обсязі понад 30 кредитів (лист МОН № 1/9-119 від 26.02.10р. «Про методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах»). На он-лайн зустрічах аспіранти показали достатню інформованість про можливості перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Під час навчання на даній ОНП аспіранти не звертались з приводу цього питання. На підставі аналізу документів, розміщених на веб-сайті та в процесі співбесіди з аспірантами експертна група встановила наявність чітких та зрозумілих правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Також вони є доступними для всіх учасників освітнього процесу за даною ОНП. Практика визнання результатів навчання на ОНП «Транспортні системи», отриманих у неформальній освіті відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: 1) фахові вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями, до складу яких включаються досвідчені фахівці університету – доктори філософії та доктори наук, які проводять наукові дослідження за спеціальністю «Транспортні технології» та є членами групи забезпечення; 2) забезпечено можливість вступу осіб до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), які допускаються до вступних іспитів за однією з визначених в правилах умов; 3) експертною групою підтверджено достатню структурованість та послідовність змісту правил прийому та порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та під час академічної мобільності; 4) відсутні ознаки дискримінації і певні обмеження до доступу на навчання за цією ОНП; 5) забезпечено можливість аспірантів навчатися, викладати, стажуватися та проводити наукову діяльність в інших закладах вищої освіти: НТУ "Дніпровська політехніка", Технічний університет (Hochschule) м. Ансбах, Німеччина, Краківський технічний університет, Польща, Чаньанський університет, Китай, Технічний університет Вільдау, Німеччина та ін; 6) інформація, отримана в ході співбесід на онлайн-зустрічах з аспірантами підтверджує чіткість та зрозумілість правил прийому та обізнаність аспірантів в питаннях визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

В результаті опитування аспірантів виявлено, що Горбачова О. О. не складала додаткового вступного фахового випробування, яке передбачене Правилами прийому до аспірантури ХНАДУ (п. 5.3) при вступі з іншої спеціальності. Пропонується підсилити контроль з боку відділу аспірантури та докторантури за процесом вступу здобувачів на ОНП «Транспортні системи»

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Вступ до аспірантури для здобуття ступеня PhD на ОНП здійснюється на основі освітнього рівня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста). Правила прийому враховують особливості ОНП: під час перевірки рівня фахових компетентностей при вступі на ОНП передбачено вступний іспит із спеціальності (в обсязі програми ступеня вищої освіти магістра зі спеціальності 275 «Транспортні технології»). Згідно з п. 1.5 Правил прийому до аспірантури факт ознайомлення вступника з Правилами прийому, наявністю ліцензій і посвідчення про акредитацію університету за обраною спеціальністю фіксується в заяві вступника і підтверджується його особистим підписом. До складу предметних комісій з фахових вступних випробувань входять досвідчені фахівці університету – доктори філософії та доктори наук, які проводять наукові дослідження за спеціальністю «Транспортні технології» та є членами групи забезпечення. Результати вступу є прозорими та оприлюднюються на веб-сайті університету в розділі Вступ – Рейтингові списки, рекомендації та накази про зарахування. За результатами он-лайн зустрічей з аспірантами та з НПП на фокус-групах експертною групою підтверджено їх інформованість про правила прийому на ОНП та визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, а також відсутність ознак дискримінації і певних обмежень до доступу на навчання. Порядок та процедуру визнання результатів навчання здобутих у неформальній та/або інформальній освіті послідовно прописано в стандарті ВНЗ СТБНЗ 83.1-01:2021 «Визнання результатів неформальної та інформальної освіти» в розділі 4. Також забезпечено можливість визнання результатів навчання під час академічної мобільності. Практика визнання результатів навчання на ОНП «Залізничний транспорт», отриманих у неформальній освіті відсутня. Академічну мобільність забезпечено можливістю аспірантів навчатися, викладати, стажуватися та проводити наукову діяльність в інших закладах вищої освіти, в тому числі закордонних, що підтверджено договорами, розміщеними на сайті в розділі Міжнародна діяльність. Вимоги всіх підкритеріїв Критерію 3 виконано на високому рівні, про що свідчить наявність вільного доступу до документів на веб-сайті, чіткість і зрозумілість змісту правил прийому та документів про визнання результатів навчання, відсутність дискримінаційних і певних обмежень до доступу на навчання. Виявлений недолік комісія вважає несуттєвим та таким, що не вплинув на якість реалізації освітньої та наукової складової ОНП. На підставі наведених доказів експертною групою встановлено рівень відповідності «В» за Критерієм 3

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми і методи навчання за ОНП «Транспортні системи» визначаються стандартом ВНЗ СТБНЗ 7.1-02:2018 «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті». Навчання і викладання за ОНП поєднує аудиторні (лекції, практичні заняття, консультації) та позааудиторні (самостійна робота) форми навчання. П. 4.1 передбачає індивідуальну, групову і колективну організацію навчального процесу. Самостійна робота включає самостійне оволодіння теоретичним матеріалом та забезпечується системою інформаційно-методичних засобів, передбачених для даної дисципліни. Інформаційно-методичне забезпечення самостійної роботи аспірантів базується на використанні електронних навчальних ресурсів за лінком на сайті ХНАДУ <http://library.khadi.kharkov.ua/elektronni-resursi/elektronni-katalog/>. Тут здобувачам надано доступ до фахових видань України, наукових видань ХНАДУ та навчальних і методичних матеріалів. Створення електронних курсів регламентовано «Положенням про електронний курс-ресурс» «Положенням про дистанційну форму навчання у ХНАДУ». Перевірка відповідності електронних ресурсів вимогам освітньої програми та допуск до навчального процесу здійснюється відповідно до «Положення про проведення експертизи дистанційних курсів». Під час експертизи виявлено, що система дистанційного навчання Moodle, що розгорнута в університеті, недостатньо використовується для підготовки докторів філософії за даною програмою. Курси дистанційного навчання за спеціальністю, що акредитується, розташовано за посиланням <https://dl.khadi.kharkov.ua/course/index.php?categoryid=11>. Аналізуючи інформацію за цим посиланням, комісія відмічає відсутність матеріалів для дистанційного навчання за освітньою складовою ОНП «Транспортні системи». При проведенні зустрічі з викладачами, встановлено, що викладачі, при реалізації дистанційного навчання, віддають перевагу наступним засобам комунікації зі здобувачами: електронна пошта, Viber, Zoom, не зважаючи на те, що в університеті діє система Moodle. Практична підготовка відбувається в процесі педагогічного стажування. Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти та викладачами було з'ясовано, що має місце відповідність форм та методів навчання і викладання вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Доказом цього є зміни у навчальному плані за ініціативою здобувачів вищої освіти, наприклад було оновлено освітню складову ОНП та скорочено її реалізацію з трьох до двох років, що дало можливість здобувачам більше уваги приділити дослідженням та експериментальній частині дисертацій (протокол №2 від 16.05.2021 засідання проектної групи з підготовки ОНП «Транспортні системи»). Принципи академічної свободи реалізовано також діючим механізмом вільного вибору вибіркових дисциплін із навчального плану. Вибіркові дисципліни за обсягом складають 12 кредитів (29% від загального обсягу освітньої складової).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах

окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Учасникам освітнього процесу своєчасно надається інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів у формі силабусів навчальних дисциплін, розміщених на сайті за посиланням <https://fts.khadi.kharkov.ua/doktor-filosofiji/>. Експертна група впевнилася у наявності силабусів та вільному доступі до них, наприклад, «Інтегровані транспортні процеси», «Аудит безпеки дорожнього руху», «Функціональна логістика» та інші. На онлайн-зустрічі здобувачі підтвердили, що користувалися силабусами з сайту та визнали їх достатньо інформативними і корисними. Крім того, інформація про критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів надається в стандарті ВНЗ СТВНЗ 7.1-02:2018 «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті» (п. 4.2.14), «Положенні про оцінювання результатів навчання» (розділ 2). Додатково інформація про порядок атестації PhD надається безпосередньо науковим керівником та викладачами окремих освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ОНП в програмних результатах навчання передбачає серед інших наступний ПРН4 – Планувати і виконувати теоретичні та/або експериментальні дослідження у сфері транспортних систем та технологій. Для досягнення цього в ОНП передбачено 7 загальних та 3 спеціальних компетентностей. В розділі 6 наведено основні напрямки наукових досліджень. Аспірантам цієї програми доступні лабораторії та стенди з моделювання транспортних процесів, оцінки характеристик транспортних засобів, декілька автомобілів, на яких виконуються дослідження, в тому числі придбаний у 2020 році сучасний електромобіль Nissan Leaf. Перелік доступних лабораторій: Кабінет комп'ютерного моделювання та тестування кафедри ТСЛ; Комп'ютерний клас MULTIMEDIA (Центр нових інформаційних технологій); Лабораторія енергозберігаючих технологій на транспорті; Лабораторія комп'ютерної діагностики автомобілів. Окремо слід відмітити наявність в університеті програмного визнаного в світі забезпечення з моделювання та дослідження транспортних систем і потоків продуктів фірми PTV Vision. Одними з таких програмних продуктів є Visum і Vissim. Вартість на момент придбання цих продуктів складала 30000 євро. Аспіранти паралельно з навчанням приймають участь (на платній основі) у виконанні певних етапів госпдоговірних і держбюджетних НДР. Приклади: 1) асп. Горбачова О. О. – витяг з наказу №3/ЗНДЧ від 15.01.2018 (договір №77-09 17); 2) асп. Атаманчук Г. В. – витяг з наказу №36/ЗНДЧ від 12.10.2019 (договір №77-09 17); Створено умови для апробації результатів наукових досліджень (фаховий журнал «Автомобільний транспорт»; Вісник ХНАДУ).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зміст навчальних дисциплін та тематика дисертаційних робіт здобувачів PhD щорічно оновлюються на основі новітніх даних про стан наукових досліджень в галузі «Транспортні технології». В процесі експертизи ХНАДУ надав перелік тем НДР, у відповідності до яких було виконано оновлення освітньої компоненти ОНП. Приклади: на основі НДР «Підвищення ефективності функціонування міських пасажирських систем з позиції стійкого розвитку» 0115U003264 2015 - 2016 р. оновлено дисципліну «Інноваційні технології розвитку транспортних систем» (додано тему: «Аналітичні основи моделювання потреб клієнтів транспортного ринку у пересуваннях»); на основі НДР «Дослідження умов руху та паркування транспортних засобів в Дніпровському аеропорті з врахуванням пішохідних потоків за допомогою імітаційного моделювання», 0120U102711, 2020 оновлено дисципліну «Інноваційні технології розвитку транспортних систем» (оновлено матеріал по темі: «Інноваційні технології моделювання систем організації дорожнього руху»); на основі НДР «Науково-практичний підхід підвищення безпеки дорожнього руху на залізничних переїздах» 0115U003272 2015 - 2016 р. оновлено дисципліну «Аудит безпеки дорожнього руху» (оновлено зміст курсу відповідно до підручника «Аудит безпеки дорожнього руху: підручник / Л.С. Абрамова, І.С. Наглюк, В.В. Ширін, С.В. Капінус, Г.Г. Птиця; під заг. ред. І.С. Наглюка. – Х.: ХНАДУ, 2016. – 260 с.)

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Управлінням процесу інтернаціоналізації опікується проректор з міжнародних зв'язків та Відділ міжнародних зв'язків. В ХНАДУ діє «Концепція з інтернаціоналізації науково-педагогічної діяльності ХНАДУ», що ставить за основну мету інтеграцію ХНАДУ в Європейський науковий та освітній простір через організаційно-структурне реформування, підвищення якості освіти. Тут надана схема та наведено напрямки інтернаціоналізації наукової та освітньої діяльності. Станом на кінець травень 2021 року в ХНАДУ укладено міжнародні угоди про академічну і наукову співпрацю з біля 30 партнерами з 11 країн світу, що надає широкі можливості реалізації програм академічної мобільності, в тому числі для здобувачів ОНП «Транспортні системи» (<https://www.khadi.kharkov.ua/ru/mezhdunarodnaja-dejatelnost/mezhdunarodnye-dogovory/>). В процесі експертизи надано відомості щодо участі викладачів, що забезпечують ОНП у тривалих міжнародних стажуваннях, у викладанні в університетах Польщі та Німеччини, а також прийманні на стажування закордонних викладачів з

Казахстану, Білорусі та Чехії. ХНАДУ активно співпрацює з міжнародною спільнотою за програмами Erasmus+ (KA-1 та KA-2), а саме проф. П. Горбачов (ERASMUS-code D DRESDEN02), доц. О. Колій (ERASMUS-code D DRESDEN02).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

В університеті створено середовище, що сприяє дослідницькій діяльності здобувачів. Воно поєднує стенди, прилади, фізичні об'єкти транспорту та сучасне програмне забезпечення. Комісія відзначає значні досягнення ХНАДУ з інтернаціоналізації освітньої та наукової діяльності при реалізації ОНП «Транспортні системи», що характеризуються роботою викладачів в університетах Німеччини та Польщі, а також тривалими міжнародними стажуваннями та активною участю в програмах Erasmus+ (KA-1 та KA-2).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недостатнє використання в навчанні матеріалів електронних ресурсів для самостійної роботи здобувачів освіти на платформі Moodle, що виражається у відсутності дистанційних курсів з дисциплін ОНП «Транспортні системи». Експертна група рекомендує провести підвищення кваліфікації викладачів щодо новітніх педагогічних технологій навчання, зокрема з використанням платформи дистанційного навчання Moodle та включити до програми педагогічного стажування модуль «Підготовка елементів електронного навчального ресурсу для самостійної роботи студентів» у системі дистанційного навчання Moodle.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

При реалізації ОНП використовуються форми та методи навчання і викладання дисциплін, які, в основному, забезпечують досягнення заявлених у освітньо-науковій програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Учасники освітнього процесу своєчасно отримують доступну і зрозумілу інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів у формі навчальних програм. Університет забезпечує поєднання навчання і наукових досліджень під час реалізації ОНП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньо-наукової програми. Викладачі оновлюють зміст компонентів ОНП на основі наукових досліджень і сучасних міжнародних практик у галузі «Залізничного транспорту». Однією з сильних сторін програми є наявність матеріально-технічного та програмного забезпечення досліджень та навчання. Однак, відмічена недостатня ефективність використання інструментів наочності в навчальних матеріалах електронних ресурсів, що створюються викладачами. Другою сильною стороною є поєднання навчання і досліджень у форматі участі аспірантів у наукових дослідженнях науково-дослідних підрозділів університету. Але ця участь не є оформленою і систематизованою. Порівнюючи ці сильні і слабкі сторони експертна група вважає за можливе оцінити відповідність критерію 4 за рівнем В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів регламентуються внутрішнім нормативним документом ЗВО – Положенні про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти погодженому на засідання Вченої Ради ХНАДУ протокол №20/19 від 03.07.2019 р, розміщеного у вільному доступі за посиланням https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Tender/Admin_diyalnist/standart/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%96%D0%B2_%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_1_.pdf Положення передбачає дворівневу систему оцінювання знань: поточного та підсумкового контролів. Зазвичай НПП цієї освітньої програми відводиться 40 балів на поточний контроль і 60 на підсумковий. В документі передбачено

процедури проведення та оскарження результатів контрольних заходів. Під час спілкування із здобувачами вищої освіти встановлено, що вони володіють інформацією про форми контрольних заходів та критерії оцінювання. Здобувач Белецька Ольга Михайлівна вказала, що кожен викладач сам визначає критерії оцінювання, форми контрольних заходів прописані у силабусах до навчальних дисциплін, які знаходяться на сторінці навчального сайті ХНАДУ за посиланням <https://dl.khadi.kharkov.ua/>. Крім цього здобувачі вказали, що інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводились до них на першому занятті із навчальної дисципліни викладачем, який здійснював викладання на даній освітній компоненті. Критерії оцінювання для здобувачів є зрозумілими. Звітування аспірантів відбувається за дворівневою системою: на кафедрі та на факультеті, де здобувачі доповідають про результати діяльності за звітний період. Крім цього аспіранти щорічно представляють результати наукової діяльності на двох наукових заходах: конференції молодих учених та конференції викладачів та аспірантів ХНАДУ. Інформацію про це отримано експертною групою під час спілкування з керівниками здобувачів, зокрема Удовіченко Володимиром Олексійовичем. Перехресний контроль індивідуального плану та індивідуального плану наукової роботи здійснює також керівник відділу аспірантури і докторантури. Поточний контроль виконання індивідуального плану наукової роботи здійснює науковий керівник під час запланованих консультацій.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти відбувається у вигляді захисту наукових досягнень аспіранта у вигляді дисертації і відповідає Постанові Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів регламентуються внутрішнім нормативним документом «Положення про оцінювання результатів навчання» знаходиться у відкритому доступі за посиланням https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Tender/Admin_diyalnist/standart/%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%D o%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F_%Do%BF%D1%80%Do%BE_%Do%BE%D1%86%D1%96%Do%BD%D1%8E% Do%B2%Do%B0%Do%BD%Do%BD%D1%8F_%D1%80%Do%B5%Do%B7%D1%83%Do%BB%D1%8C%D1%82%Do%B0% D1%82%D1%96%Do%B2_%Do%BD%Do%B0%Do%B2%D1%87%Do%B0%Do%BD%Do%BD%D1%8F_1_.pdf Цей документ містить чіткі і зрозумілі критерії оцінювання. Так оцінювання знань студентів у ХНАДУ здійснюється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою. Пункт. 2.3.1 зазначеного документа описує процедуру проведення та оскарження результатів контрольних заходів. Із спілкування експертної групи встановлено, що жодному із здобувачів не доводилось використовувати зазначену процедуру, однак про її наявність вони повідомлені. Повторне оцінювання описане в розділі 3 документа – «Ліквідація академічної заборгованості», де описані особливості цього процесу для різних форм контрольних заходів. Об'єктивність екзаменаторів під час проведення контрольних заходів на думку експертної групи забезпечена недостатньо. Зокрема на підсумковий контроль відводиться 60 балів із 100, що створює ризики впливу людського фактору та необ'єктивного оцінювання. Проведення підсумкового контролю комісією із кількох НПП, або автоматичне отримання підсумкової оцінки шляхом накопичення певної “критичної маси” протягом навчального семестру запобігло б вказаним ризикам. Недоліком в межах цього критерію є відсутність процедур, які забезпечують достатню об'єктивність екзаменаторів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Академічна доброчесність у ЗВО регулюється внутрішньою нормативною базою, зокрема: правилами академічної доброчесності учасників освітнього процесу харківського національного автомобільно-дорожнього університету затверджених Вченою радою 27.12.2018 р. https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf, положенням про групу сприяння академічній доброчесності https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_0-02.pdf та Правилами перевірки тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf. Аналіз даних документів дозволив встановити, що на кафедрах ЗВО призначені відповідальні особи, які здійснюють перевірку текстів наукових публікацій на плагіат, а переревірку дисертаційних робіт здійснює вчений секретар спеціалізованої вченої ради із видачею відповідних довідок (довідки надана на вимогу експертної групи). ЗВО забезпечує перевірку на плагіат Вісника ХНАДУ та інших фахових видань, заставником яких є університет. Протоколи звітів подібності надані

експертній групі за запитом. Крім цього ЗВО бере участь в заходах із запобігання проявам академічного плагіату. На вимогу експертної групи був наданий сертифікат учасника вебінару від компанії UNICHEK Павленка Олексія Вікторовича. Позитивно вважалась б практика проведення таких вебінарів на базі ЗВО із залученням широкого загалу здобувачів вищої освіти різних рівнів та НПП ХНАДУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Запроваджені у ЗВО політика виявлення та запобігання академічного плагіату імplementована у процеси освітньої та наукової підготовки здобувачів є сильною стороною цієї ОНП, що особливо актуально для здобувачів третього освітнього рівня «Доктор філософії».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

На думку експертної групи недоліком в межах цього критерію є відсутність процедур, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів та запобігають конфлікту інтересів між екзаменатором та здобувачем. ЗВО необхідно прописати процедури запобігання виникнення конфліктних ситуацій при проведенні оцінювання знань здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Процедури проведення контрольних заходів та оцінювання рівня знань здобувачів вищої освіти є прозорими та зрозумілими. Розроблені та описані процедури оскарження та повторного оцінювання при проведенні контрольних заходів. Академічна доброчесність для здобувачів цієї освітньо-наукової програми забезпечується на високому рівні різними структурними підрозділами дотичними до процесу підготовки здобувачів третього освітнього рівня, зокрема: кафедри, відділу аспірантури і докторантури, редколегії фахових видань, разових спеціалізованих вчених рад. Однак саме відсутність процедур, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів та запобігають конфлікту інтересів між екзаменатором та здобувачем є причиною оцінки «В» за даним критерієм.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація НПП, яка оцінюється за видами і результатами професійної діяльності осіб за спеціальністю, які застосовуються до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності і прописані у Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року №1187 із змінами в повній мірі відповідає освітнім компонентам за якими провадиться освітня діяльність на ОП спеціальності. Універсальним інструментом для оцінки академічної та професійної кваліфікації НПП із групи забезпечення спеціальності за науковими публікаціями є Академія Google, профіль ORCID, Scopus та Web of Science, інформація отримана з даних джерел підтверджує ту, яка наведена у відомостях про самооцінювання цієї ОНП. Академічну кваліфікацію НПП із групи забезпечення спеціальності можна оцінити за їхніми публікаціями, які наведені на сторінках відповідних підрозділів. Наприклад публікації Горбачова Петра Федоровича – на сторінці очолюваної ним кафедри натиснувши на закладку «Детальніше» під його прізвищем <https://fts.khadi.kharkov.ua/kafedri/transportnikh-sistem-i-logistiki/sklad-kafedri/>, кафедри транспортних технологій – перейшовши за посиланням <https://fts.khadi.kharkov.ua/kafedri/transportnikh-tekhnologii/sklad-kafedri/> Недоліком в межах цього критерію є достатньо мала кількість (в межах усіх наявних у ХНАДУ освітньо-наукових програм) працівників відділу аспірантури та докторантури, зважаючи на те що відділ є основним структурним підрозділом із яким взаємодіють здобувачі ОНП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного відбору викладачів освітньої програми описана у внутрішньому нормативному документі – Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Харківського національного автомобільно-дорожнього університету та укладання з ними трудових договорів (контрактів) та наведена у вільному доступі https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_34_5_02.pdf Крім цього на сторінці відділу кадрів розміщені рекомендовані МОН вимоги до претендентів на заміщення посад науково-педагогічних працівників, затверджені наказом МОН від 05.10.2015 №1005. Вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад відображені у Порядку проведення конкурсного відбору ХНАДУ відображають вимоги викладені у Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року №1187 із змінами. Однак немає чіткої шкали оцінювання здобутків претендентів та їх кваліфікації, що дозволило б забезпечити об'єктивне їх оцінювання та неупереджене ставлення до них з боку кадрової комісії і допомогло б запобігти виникненню конфліктних ситуацій. Цю думку експертної комісії було підтримано начальником відділу кадрів ХНАДУ Нікітіним Миколою Васильовичем при спілкуванні з експертною групою. Позитивним в межах цього критерію є те, що в наказах на заміщення вакантних посад ХНАДУ, які розміщені за посиланням <https://www.khadi.kharkov.ua/viddil-kadriv/perelik-vakantnikh-posad/> на сторінці відділу кадрів ЗВО конкретно вказано назви освітніх компонент на які оголошується конкурс на заміщення вакантної посади.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Із спілкування із роботодавцями експертною групою отримано інформацію про те, що заклад вищої освіти залучає роботодавців, зокрема автотранспортний коледж як базу практик для проведення лише практичної підготовки здобувачів цієї освітньої програми. Інформацію про це експертною групою отримано під час спілкування із завідувачем відділення транспортні технології Харківського державного автотранспортного коледжу Ярутою Антоном Миколайовичем.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Із спілкування із роботодавцями експертною групою отримано інформацію про те, що заклад вищої освіти не залучає роботодавців до проведення аудиторних занять. Інформацію було підтверджено Тарном Ігорем Олександровичем, Ярутою Антоном Миколайовичем та Криспопчуком Михайлом Євгеновичем.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО надає широкий спектр можливостей щодо професійного розвитку НПП, зокрема створене у ЗВО середовище забезпечує не лише набуття формальних ознак, які відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, але й зростання наукового потенціалу вченого та сприяє його самоосвіті. Так професор, Горбачов Петро Федорович, який активно брав участь у програмах академічної мобільності подався на академічну стипендію за програмою німецького уряду DAAD (аплікаційна форма була надана експертній групі на вимогу) та брав участь у стипендіальній програмі Фулбрайта у 2016 році (лист університету Меріленду наданий експертній групі за вимогою). Через угоди про співробітництво із закордонними ЗВО ХНАДУ забезпечує стажування та підвищення кваліфікації своїх НПП, зокрема тих які викладаються на освітній програмі «Транспортні системи» (сертифікат Володимира Вдовиченка, 2020 р, Тетяни Ярмо, 2020р.,). Цьому сприяє також створена на базі кафедри транспортних систем і логістики школа сталої мобільності. Інформацію про міжнародне стажування НПП на цій освітньо-науковій програмі наведено в матеріалах наданих за запитом експертній групі для опрацювання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО для стимулювання викладацької майстерності розроблене положення про рейтингове оцінювання наукової та науково-технічної діяльності науково-педагогічних працівників структурних підрозділів кафедр і факультетів ХНАДУ. Крім цього в додатку 2 до колективного договору https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Tender/Admin_diyalnist/Kolektiv_dogovor_2016.pdf наведено і порядок встановлення доплат і надбавок для науково-педагогічних працівників ЗВО. Однак дані нормативні документи регламентують встановлення доплат та надбавок в основному гарантованих державою і є обов'язковими для всіх НПП. У ЗВО на цій освітній програмі існує власна система підвищення викладацької майстерності, яка заснована на якісній підготовці молодих спеціалістів (НПП), яка полягає у щорічній перевірці відкритих занять у формі «викладач-викладач», за результатами якого складається відкритий протокол, де вказуються напрямки вдосконалення викладацької майстерності НПП. Недоліком в межах цього критерію є те, у ЗВО не розроблена

система стимулювання із чіткими, зрозумілими та прозорими критеріями за виконання окремих видів робіт, зокрема здобутків, які є значущими для університету. Хоча основи такої системи є, про що стало відомо під час спілкування експертної групи із ректором університету, який вказав, що у НАДУ відбувається преміювання на публікації опубліковані у наукометричній базі Scopus та Web of Science.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильними сторонами цієї ОНП є вдало підібраний кадровий склад, який складається із висококваліфікованих наукових кадрів, що забезпечують високий рівень викладання освітніх компонент та високий рівень результатів проведених із здобувачами наукових досліджень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У ЗВО відсутній внутрішній документ, що сприятиме стимулювання викладацької майстерності, наприклад положення про преміювання у якому були б описані чіткі і зрозумілі критерії здійснення стимулюючих заходів, тому ЗВО доцільно розробити положення про преміювання НПП. Недоліком також є відсутність систематичного залучення представників роботодавців до проведення аудиторних занять, або окремих лекцій та професіоналів, зокрема закордонних ЗВО. Реалізувати це можна за допомогою засобів відеозв'язку. Доцільно також розподілити функції відділу аспірантури і докторантури на більшу кількість працівників, зважаючи на те що відділ є основним структурним підрозділом із яким взаємодіють здобувачів ОНП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Людські ресурси є безумовно сильною стороною цієї освітньо-наукової програми. Багатолітня наукова школа, що складається із висококваліфікованих професіоналів міжнародного рівня, здатних до самоосвіти володіє достатнім потенціалом для належної підготовки докторів філософії за спеціальністю 275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Заклад вищої освіти виділяє значні фінансові ресурси для забезпечення освітньої програми «Транспортні системи», зокрема у 2008 році ХНАДУ згідно договору №0001-10.08/0401K із ТОВ «А плюс С Консалт Україна» було закуплено програмні продукти PTV Vision VISUM, VISSIM вартістю 50 тис. грн. Копію договору надано експертній групі для опрацювання. На сьогоднішній день це один з найкращих програмних продуктів у світі для моделювання дорожнього руху, який дозволив цій освітній програмі отримати наукові результати у вигляді великої кількості наукових публікацій НПП та здобувачів вищої освіти, проводили науково-дослідні роботи за кошти замовників та кошти загального фонду державного бюджету. Для проведення досліджень здобувачам освітньо-наукової програми надається доступ до приміщень спеціалізованих лабораторій відповідних кафедр. В межах проекту Erasmus+ для потреб здобувачів вищої освіти різних рівнів було отримано сучасний комп'ютерних клас. Для реалізації ОНП у ЗВО наявні всі необхідні технічні засоби, стенди, лабораторне та мобільне обладнання. Експертною групою під час спілкування із здобувачами вищої освіти було встановлено, єдиний випадок незабезпечення здобувача (Горбачової Олена Олександрівна) спеціальним приладом, який необхідний для проведення експериментальних досліджень. Цей прилад повинен забезпечувати одночасний замір швидкості руху транспортного засобу, що рухається попереду та відстань до нього. Таких приладів в Україні не існує, тому його потрібно виготовляти на базі одного із представлених на ринку аналогів виробництва фірми «Мобілайн». Цей прилад виробник обіцяв надати для проведення експериментальних досліджень безкоштовно, однак не виконав своїх зобов'язань. Саме відсутність цього приладу стала причиною затримки у проведенні досліджень та отриманні наукових результатів. Огляд матеріально-технічної бази здійснювався експертною групою в режимі відеостріму.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Заклад вищої освіти забезпечує здобувачів ОП «Транспортні системи» місцями у гуртожитку, за потреби і кімнатами сімейного типу. При спілкуванні експертної групи із проректором з соціально-економічної і адміністративно-побутової роботи Безродним Віктором Володимировичем було встановлено, що у випадку наявності у здобувачів будь-яких потреб вони звертаються із запитом у відділ аспірантури і докторантури, де їх спрямовують для написання відповідної заяви, яка в свою чергу потрапляє до профільного проректора чи ректора. Заклад вищої освіти забезпечує також доступ здобувачів до інформаційних ресурсів для пошуку необхідної наукової періодики, зокрема наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. Доступ до цих баз є безкоштовним та здійснюється із комп'ютерів розміщених в локальній мережі університету, або за запитом здобувача може бути наданий до місця розташування (IP-адреси) його робочого комп'ютера. Інформацію було отримано під час спілкування експертної групи із керівником відділу інтелектуальної власності Азаровою Аллою Володимирівною.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпека при реалізації цієї ОНП забезпечується дотриманням внутрішніх нормативних документів: вимог безпеки при виконанні навчальних та науково-дослідних робіт https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Tender/Admin_diyalnist/stvnz_20_5-0.pdf та Організація роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Tender/Admin_diyalnist/stvnz_22_5-0.pdf. Усі спеціалізовані лабораторії цієї ОНП мають закріплену за ними відповідальну особу, під наглядом або керівництвом якої здійснюється використання обладнання або проведення досліджень. Великим позитивом цього ЗВО особливо в умовах пандемії є те, що на базі 2-го гуртожитку ХНАДУ розміщений медичний центр (Міська поліклініка № 20), де представлені всі профільні спеціалісти і студенти та ПНН безкоштовно можуть обслуговуватись заключивши відповідну медичну декларацію з сімейним лікарем. Інформацію про це було надано під час представлення матеріально-технічної бази освітньої програми Удовіченко Володимиром Олексійовичем. На сторінці ЗВО також представлена інформація про цей центр <https://www.khadi.kharkov.ua/students/20-poliklinika-medichnii-centr/> Окремо також є у ЗВО медичний працівник, розміщений в приміщенні профкому, який в період карантинних обмежень здійснював замір температури тіла НПП та здобувачів, які проходили в центральний корпус ЗВО. Також під час спілкування із випускниками ОП, зокрема Атаманюк Ганна Володимирівна надала інформацію про те, що нею використовувався спортзал ХНАДУ для занять гімнастикою. Інформацію про дану секцію вона отримала із профкому та представників наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Інформаційна підтримка здобувачів вищої освіти на цій освітній програмі відбувається кількома шляхами. В умовах карантинних обмежень актуальною є підтримка через інтернет ресурси, зокрема сторінку новин ХНАДУ <https://www.khadi.kharkov.ua/news/> або сторінки відділу аспірантури і докторантури <https://www.khadi.kharkov.ua/science/aspirantura-i-doktorantura/>, де подана інформація за відповідними розділами. В період обмеженого доступу до корпусів ЗВО та доступу без обмежень центром надання інформації та консультацій є відділ аспірантури та докторантури, про що отримано інформацію як і від здобувачів вищої освіти так і керівників інших структурних підрозділів при спілкуванні у відповідних фокус групах. Майже всі процеси, що стосуються різних сфер життєдіяльності здобувачів вищої освіти, зокрема матеріального забезпечення досліджень, освітнього процесу, побутових питань, вирішення конфліктних ситуацій та звичайних консультацій розпочинають із відділу аспірантури і докторантури та його керівника Проніної Людмили Вячеславівни.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Корпуси ЗВО, де здійснюється реалізація ОНП «Транспортні системи» обладнані пандусами та кнопками виклику вахтерів для допомоги особам з обмеженими можливостями. Ширина дверей достатня для переміщення осіб на інвалідних візках. Довідка про доступність приміщень для маломобільних груп населення https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Tender/Admin_diyalnist/standart/%D0%94%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BA%D0%B0.pdf Також на цій ОНП усі навчальні курси забезпечені відповідними електронними матеріалами розміщеними на платформі Moodle, що є беззаперечною перевагою для осіб з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Для вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО розроблено два внутрішніх нормативних документи – Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf. Детальний аналіз даного документу вказує на те, що в ньому детально описані процедури вирішення конфліктних ситуацій, їх види, статус учасників конфліктного процесу та види заходів які до них можуть бути застосовані. Органом, який здійснює розгляд конфлікту інтересів є морально-етична комісія, яка працює на основі Положення про морально-етичну комісію Харківського національного автомобільно-дорожнього університету https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Tender/Admin_diyalnist/standart/stvnz_67_01_MEK_2.pdf Під час спілкування експертної групи із здобувачами освітньої програми встановлено, що вони ознайомлені з процедурами вирішення конфліктних ситуацій. Зокрема Білецька Олена Михайлівна вказала, що у випадку виникнення конфліктних ситуацій потрібно звернутись у морально-етичну комісію.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріальне забезпечення даної освітньо-наукової програми знаходиться на досить високому рівні. Здобувачі вищої освіти мають доступ до найкращого програмного забезпечення, приладів, спеціалізованих кабінетів та об'єктів інфраструктури ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недоліків по цьому критерію експертною групою не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітньо-науково-програма забезпечена матеріальними ресурсами в повному обсязі. НПП ОП “Транспортні системи” розробляється науково-дослідна лабораторія дослідження процесів використання електромобілів, що відповідає сучасним та інноваційним трендам в галузі транспортних систем. Зокрема вирішується проблема забезпечення транспортно-пересадочних вузлів міст належним струмом зарядки зарядних станцій на базі сонячних панелей. Обладнання та електромобіль Nissan Leaf закуплено за кошти проекту Erasmus+.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В ЗВО розроблене положення про Положення про порядок розробки затвердження, реалізації, моніторингу та перегляду освітніх програм, яке розміщене у вільному доступі за посиланням https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Tender/Admin_diyalnist/standart/polozhennya_pro_OP2019.pdf ЗВО дотримується процедур перегляду ОНП, на підтвердження цього факту ЗВО надано протокол №1 від 20.04.2016р., протокол №2 від 18.05.2018р., протокол №3 від 10.03.2020р, протокол №4 від 14.04.2021р. засідання проектних груп, де здійснювали перегляд ОП із залученням здобувачів вищої освіти, роботодавців НПП та відділ акредитації, стандартизації та якості навчання. Позитивним є те, що саме пропозиції здобувачів вищої освіти були рушійною силою для перегляду і внесення змін у ОНП, зокрема зменшення обсягу навчальної складової для збільшення часу на проведення досліджень.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти залучаються до перегляду освітньої програми, що підтверджується протоколом №4 від 14.04.2021р. засідання проектної групи, де здійснювали перегляд ОП із залученням здобувачів ОП. Саме за ініціативи здобувачів ОП було зменшено обсяг кредитів, що відводяться на навчальні дисципліни до 41 та з вивченням їх протягом двох років навчання в аспірантурі. Таке рішення на думку здобувачів дозволить більше часу приділити дослідженням, вчасно підготувати дисертаційну роботу і, відповідно, пройти атестацію. Цю інформацію підтверджено документально протоколом №2 від 18.05.2018р. та із спілкуванням із здобувачами ОП. Зокрема здобувач 4-го року навчання освітньої програми Горбачова Олена Олександрівна вказала, що вона надавала пропозиції щодо зменшення обсягу навчальних дисциплін. Свої пропозиції вона надавала своєму науковому керівнику та у відділ аспірантури.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

При спілкуванні експертної групи із роботодавцями встановлено, що вони ознайомлені з освітньо-науковою програмою “Транспортні системи” та деякі з них були залучені до процедури перегляду цієї освітньої програми. Зокрема Данець Сергій Віталійович – завідувач сектору Харківського НДЕКЦ МВС вказав, що його залучали для обговорення освітньої програми у форматі консультацій із науково-педагогічними працівниками та гарантом ОП. Таку ж інформацію надав Ярута Антон Миколайович – завідувач відділення «Транспортні технології» Харківського державного автотранспортного коледжу, яким було вказано, що його керівник Сударь Віктор Павлович брав участь у всіх засіданнях перегляду освітньої програми «Транспортні системи». Однак не всі роботодавці запрошені за зустріч із експертною групою були залучені до процедури перегляду освітньої програми. Зокрема Тарном Ігорем Олександровичем – завідувачем кафедри Дніпровської політехніки та Криспючуком Михайлом Євгеновичем – завідувачем кафедри національного університету водного господарства та природокористування було вказано, що їх не залучали до процедури періодичного перегляду освітньої програми. На підтвердження цього факту ЗВО надано протокол №1 від 20.04.2016 р., протокол №2 від 18.05.2018 р., протокол №3 від 10.03.2020 р, протокол №4 від 14.04.2021р. засідання проектних груп, де здійснювали перегляд ОП із залученням вищевказаних роботодавців.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В ЗВО створений підрозділ – центр працевлаштування, який здійснює відслідковування кар'єрного шляху випускників. Під час спілкування експертної групи із керівником цього центру на резервній зустрічі встановлено, що комунікація із випускниками здійснюється завдяки контактам, які вони залишають, заповнюючи відповідну анкету. Під час телефонного опитування випускникам пропонують надати відповіді на такі питання як задоволеність якістю навчання, їхня поточна посада та організація у якій вони працюють. Також відбуваються регулярні зустрічі випускників, зокрема в «День випускника» та ярмарки вакансій, на які вони запрошуються. На цій освітній програмі був лише один випуск із двома випускниками. Один із випускників наразі працює у відділі аспірантури і докторантури даного ЗВО.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Виявлення недоліків в освітньо-науковій програмі відбувається шляхом періодичного анкетування здобувачів освітнього рівня, випускників та роботодавців. Форми анкет та їх опрацювання здійснюється соціальною службою в особі Латишевої Антоніни Іванівни. Підтвердження цього факту отримано під час спілкування із здобувачами вищої освіти експертною групою. Самі ж анкети та звіт за результатами проведеного опитування здобувачів вищої освіти ХНАДУ щодо якості викладання освітніх компонентів на ОП «Транспортні системи» надані ЗВО експертній групі для опрацювання. Крім цього така ж форма зворотного зв'язку використовується і для опитування випускників ОНП та роботодавців. Саме побажання здобувачів вищої освіти стало причиною перегляду освітньої програми та зменшення освітньої складової до 41 кредиту ECTS.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитаційна експертиза освітньої програми проводиться вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Функцію забезпечення якості освітніх програм покладено на відділ акредитації, стандартизації та якості навчання. У ЗВО розроблена внутрішня система забезпечення якості, діяльність якої регламентується значною нормативною базою, що розміщена у вільному доступі а посиланням: <https://www.khadi.kharkov.ua/publicna-informacija/vnutrishnja-sistema-zabezpechennja-jakosti/> Функцію забезпечення якості освітніх програм покладено на відділ акредитації, стандартизації та якості навчання. Відділ здійснює періодичний моніторинг освітніх програм та бере участь у процедурах їх перегляду. Якість освітніх послуг забезпечується трирівневою системою перевірки якості процесів забезпечення якості освіти: на рівні кафедри, факультету та адміністрації. Однак така система не виключає необ'єктивного оцінювання процесів якості та не забезпечує належного моніторингу коригувальних дій, які були виявлені в процесі аудиту. На думку експертної групи доцільно було б запровадити практику незалежних внутрішніх аудитів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Розроблена у ЗВО система забезпечення якості освітньої програми дозволяє виявити потреби стейкхолдерів за допомогою анкетування та вчасно на них реагувати. Періодичність перегляду освітньої програми становить один рік, а до її перегляду залучені усі зацікавлені сторони, що вважається відмінною практикою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Розроблена у ЗВО система забезпечення якості вищої освіти не виключає необ'єктивного оцінювання процесів якості та не забезпечує належного моніторингу коригувальних дій для усунення недоліків, які були виявлені в процесі аудиту. Ці судження ґрунтуються на тому, що об'єктивне оцінювання процесів у підрозділах (кафедрах) ЗВО не може бути забезпечене керівником цього підрозділу. На думку експертної групи доцільно було б запровадити практику незалежних внутрішніх аудитів та здійснення ними перехресних та повторних аудитів у тих підрозділах яким ці аудитори не підпорядковуються.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Система забезпечення якості має достатню нормативну базу та забезпечена необхідними ресурсами для вирішення покладених на неї обов'язків. Незначні зміни дозволять удосконалити внутрішню систему забезпечення якості ХНАДУ, забезпечити моніторинг та виконання коригувальних дій для усунення виявлених в процесі аудиту недоліків.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В результаті аналізу відомостей про самооцінювання освітньої програми та офіційного сайту ХНАДУ, спілкування з керівництвом університету та іншими учасниками освітнього процесу, було встановлено, що їх права та обов'язки послідовно дотримуються та регулюються «Статутом ХНАДУ», «Правилами внутрішнього розпорядку університету», «Положенням про структурний підрозділ ХНАДУ. Аспірантура (ПСП 1.3.2-01:2019)», «Правилами прийому до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії в ХНАДУ», «Положенням про проведення вступних випробувань та зарахування до аспірантури ХНАДУ для здобуття наукового ступеня доктора

філософії», «Положенням про колегіальний орган ХНАДУ – наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (ПКО 1.3.6-0:2014)», «Вимогами безпеки при виконанні навчальних та науково-дослідних робіт (СТВНЗ 20.5-0:2013)», «Колективним договором між ректором і профспілковим комітетом первинної профспілкової організації ХНАДУ» та іншими документами, що розташовані у вільному доступі на сайті ХНАДУ (<https://www.khadi.kharkov.ua/publicnainformacija/vnutrishnja-sistema-zabezpechennja-jakosti/>). Електронні версії цих документів розміщені на офіційному сайті університету у вільному доступі. Спілкування з фокусгрупами підтверджує обізнаність учасників освітнього процесу в цих документах та своїх ключових правах та обов'язках.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Згідно інформації, отриманої під час онлайн-зустрічей з викладачами, здобувачами освіти, адміністративним персоналом та роботодавцями, проект оновленої освітньо-наукової програми «Транспортні системи» 2021 р. було розміщено на сайті університету за посиланням <https://fts.khadi.kharkov.ua/doktor-filosofiji/> в на початку травня 2021 року, тобто за два місяці до передбаченого її затвердження. Для надсилання пропозицій щодо обговорення проектів освітніх програм розроблено «Форму для пропозицій та зауважень», лінк на яку знаходиться поряд з розміщеним проектом ОНП (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfF5PIwPpfR1nUXDwmbeKSVUTHpR2NjYO7UZGwjKylnXLPLxA/viewform>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті ХНАДУ є розділ, що присвячений ОНП «Транспортні системи» (<https://fts.khadi.kharkov.ua/doktor-filosofiji/>). В цьому розділі наведено: освітньо-наукову програму, навчальні плани ОНП для різних форм навчання, перелік дисциплін та посилання на персональні сторінки викладачів відповідних дисциплін, силабуси та програми навчальних дисциплін, рецензії стейкхолдерів. Слід зауважити, що в розділі інформація наведена як на поточний навчальний рік, так і за попередній. Це дозволяє відстежувати зміни, що відбувались в ОНП під час її перегляду та оновлення. Також тут наведено посилання на наукову бібліотеку, моніторинг якості освіти, перелік документів для вступу. Вся наведена інформація є своєчасною, містить достовірні відомості у необхідному обсязі та формі, забезпечує інформування усіх зацікавлених сторін оскільки знаходиться у вільному доступі.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Вичерпну інформацію про ОНП, що акредитується, ОНП різних років прийому, силабуси обов'язкових та вибіркових дисциплін, відомості про міжнародне стажування, теми наукових робіт аспірантів та інша корисна інформація для аспірантів, викладачів та інших стейкхолдерів – зконцентровано на одній сторінці сайту «Доктор філософії». Відповідно до запиту експертної групи було надано результати анкетування, за якими видно, що всі стейкхолдери були охоплені опитуваннями різного характеру, а саме наведено результати опитування здобувачів щодо якості викладання освітніх компонентів; випускників та роботодавців щодо якості ОНП «Транспортні системи»

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті не розміщено таблиці пропозицій до змін ОНП в процесі громадського обговорення, що дещо ускладнює пошук конкретних удосконалень в нових програмах. Для забезпечення прозорості процесу оновлення ОНП розмістити на сайті таблиці відповідних пропозицій.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Вичерпну інформацію про ОНП, що акредитується сконцентровано на одній сторінці сайту «Доктор філософії» в розділі «Факультет транспортних систем». Однак таблиці пропозицій щодо змін в ОНП в цьому розділі не розміщено. Недолік є несуттєвим, оскільки доступ до самих ОНП забезпечено та можна відслідкувати етапи їх оновлення шляхом порівняння старих з актуальною. З огляду на зазначені факти, програма відповідає критерію 9 за рівнем В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Більшість здобувачів освіти за ОНП, є випускниками ОПП другого (магістерського) рівня вищої освіти ХНАДУ, які заздалегідь були обізнані з особливостями провадження освітньо-наукової діяльності за ОНП та свідомо зробили свій вибір при продовженні навчання в аспірантурі. Дисципліни, які викладаються на ОНП, спрямовані на здобуття відповідних наукових і педагогічних компетентностей, які корелюють з предметною областю спеціальності 275 «Транспортні технології» та сучасною науковою парадигмою в цілому, серед них: «Інноваційні технології розвитку транспортних систем», «Педагогіка та психологія вищої освіти», «Інноваційні технології розвитку транспортних систем», «Інтегровані транспортні процеси», «Аналітика транспортних процесів» і т.д. Наукові дослідження аспірантів корелюють зі змістом освітньої складової ОНП. Зокрема, аспірант Венгер А.С. має тему «Удосконалення методів моделювання раціональної організації дорожнього руху на вулично-дорожній мережі міст», що чітко корелює з дисциплінами «Управління дорожнім рухом», «Аудит безпеки дорожнього руху»; аспірант Скрипник Д.В. має тему досліджень «Моделювання попиту на міжміські перевезення вантажів автомобільним транспортом», що корелює з дисципліною «Моделювання попиту на міжміські перевезення вантажів автомобільним транспортом». На ОНП повністю забезпечується вивчення блоків компетентностей: зі спеціальності; із загальнонаукового (філософського) світогляду; з блоку універсальних навичок науковця (вміння організовувати і проводити навчальні заняття, писати грантові пропозиції, застосовувати інформаційні технології в дослідницькій діяльності, управління науковими проектами тощо); володіння усною та письмовою англійською мовою (детальний аналіз з цього приводу наведено по підкритерію 2.1). На підставі зазначених фактичних даних ЕГ приходить до висновку, що зміст ОНП реально відповідає науковим інтересам аспірантів, є сучасним з точки зору сучасної наукової парадигми та сприяє їх повноцінній підготовці до науково-дослідної та педагогічної діяльності за спеціальністю 275 «Транспортні технології».

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Вивчення ЕГ додаткових доказів, наданих ЗВО, підтверджують узгодженість наукової діяльності аспірантів та їх наукових керівників (що верифікується аналізом матеріалів справи, зокрема – наданих закладом таблиць). Підтверджено функціонування в рамках ОНП низки наукових шкіл, що забезпечують правонаступництво ідей і здобутків. Більшість наукових публікацій аспірантів та виконаних ними НДР здійснені у співавторстві з їх науковими керівниками і є продовженням попередніх наукових доробків останніх. Отже, наукова діяльність аспірантів у цілому відповідає напрямкам досліджень їх наукових керівників. Дотичність тем наукових досліджень здобувачів та їх наукових керівників наочно демонструє приклади здобувачів: теми Васильєва М.К. та Підлубного С.Ю. відповідають профілю наукової діяльності проф. Вдовиченка В.О. (<https://fts.khadi.kharkov.ua/kafedri/transportnikh-tekhnologii/sklad-kafedri/vdovichenko/>), теми Шевченка В.В., Бу Дик Мінь, Скрипника Д.В. – профілю проф. Горбачова П.Ф. (<https://fts.khadi.kharkov.ua/kafedri/transportnikhsistem-i-logistiki/sklad-kafedri/gorbachov/>), Венгер А.С. – профілю проф. Степанова О.В. (<https://fts.khadi.kharkov.ua/kafedri/organizacii-i-bezpeki-dorozhnogo-rukhu/sklad-kafedry/stepanov-oleksiiviktorovich/>). Отже, ОНП відповідає вимогам підкритерію.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ХНАДУ має всі необхідні ресурси і можливості для матеріального забезпечення в межах ОНП апробації та публікації результатів наукових досліджень аспірантів. Щодо матеріального забезпечення наукової діяльності здобувачів з боку ЗВО вживаються такі заходи: 1) для проведення наукових досліджень є можливість вільного доступу до лабораторної бази університету; 2) для проведення огляду наукових досліджень аспіранти мають вільний доступ до науково-метричних баз даних : Scopus, Web of Science та Springer; 3) в ХНАДУ організовано публікація матеріалів науково-практичних конференцій. <https://af.khadi.kharkov.ua/nauka/konferenciji/>; 4) в ХНАДУ організовано видання печатних фахових збірників наукових праць «Автомобільний транспорт», «Вісник ХНАДУ» та електронний журнал «Автомобіль і електроніка. Сучасні технології». <https://www.khadi.kharkov.ua/science/fakhovinaukovi-vidannja/>.

Наведені організаційні заходи у повній мірі задовольняють вимогам висвітлення та апробації результатів досліджень здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. Таким чином, ЕГ констатує відповідність ОНП заданому підкритерію.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти відбувається здебільшого у формі участі в міжнародних та іноземних наукових конференціях, а також публікацій у іноземних виданнях, посилання на які були надані з боку ЗВО за запитом ЕГ. З метою забезпечення можливості долучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти в університеті проводиться робота з реалізації європейських проектів ERASMUS+. На базі ХНАДУ щорічно проводяться Міжнародні науково-практичні конференції (<https://af.khadi.kharkov.ua/nauka/konferenciji>). Крім того здобувачі мають можливість проходити стажування в країнах ЄС, вільно брати участь в міжнародних наукових конференціях, заходах та спільних дослідницьких проектах за межами України (https://fts.khadi.kharkov.ua/fileadmin/FTRANSPORT/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B5_%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B6%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2_%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2.pdf), а також мають можливість публікувати результати власних досліджень в міжнародних наукових виданнях в тому числі, які входять в бази даних Scopus, Web of Science. На кафедрі ТСЛ для слухачів щорічно працює школа сталої мобільності яка створена спільно з Дрезденським технічним університетом (<https://fts.khadi.kharkov.ua/kafedri/transportnikh-sistem-i-logistiki/shkola-staloji-mobilnosti/>). З метою доручення аспірантів до міжнародної академічної спільноти є можливість публікації результатів наукових досліджень іноземними мовами у періодичних наукових виданнях: «Вісник Харківського національного автомобільнодорожного університету», «Автомобільний транспорт», «Автомобіль і електроніка. Сучасні технології», які індексуються в міжнародних науко-метричних базах. ЕГ встановила відповідність ОНП підкритерію.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники аспірантів постійно проводять наукові дослідження в рамках науково-дослідних робіт загального фонду державного бюджету, результати яких постійно публікуються в наукових виданнях та міжнародних виданнях які включені до баз даних Scopus або Web of Science (<https://www.khadi.kharkov.ua/science/publikaciji-donaukovikh-robit-zagalnogo-fondu/>). Ефективно ведеться діяльність з виконання госпдоговірних науково-дослідних робіт. Загалом за період 2015-2020 р. випусковими кафедрами було виконано 63 науково-дослідницьких роботи. Обсяг фінансування за ці роботи склав 5 млн. 690 тис. грн. (https://fts.khadi.kharkov.ua/fileadmin/FTRANSPORT/%D0%9D%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D1%96_%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8_2015-2020.pdf). Всі наукові керівники приймали участь у виконанні науково-дослідних роботах. Також до їх виконання залучаються аспіранти та студенти у разі відповідності тематики дослідження з тематикою наукового проекту з фінансуванням відповідно штатного розкладу. Пріоритетними напрямками досліджень наукових керівників та здобувачів є проведення фундаментальних та прикладних наукових досліджень, з найбільш важливих проблем розвитку транспортних систем міст та держави. Результати науково-дослідних робіт активно використовуються у навчальний процесі ХНАДУ та у практичній діяльності підприємств, установ та організацій. Отже, ОНП відповідає вимогам підкритерію.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

З боку ХНАДУ вжито належних заходів щодо дотримання здобувачами освіти та їх науковими керівниками академічної доброчесності, в тому числі щодо запобігання академічного плагіату в наукових працях. Усі науково-педагогічні й наукові працівники, що приймаються на роботу, разом із заявою на працевлаштування зазначають, що вони ознайомлені з Правилами академічної доброчесності учасників освітнього процесу в ХНАДУ та Морально-етичним кодексом учасників освітнього процесу ХНАДУ, зобов'язуються дотримуватися положень Правил і Кодексу та погоджуються з можливістю притягнення їх до відповідальності за порушення названих Правил або Кодексу. Відповідальними за видання фахових наукових видань та відділом інтелектуальної власності проводиться моніторинг дотримання вимог академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, які працюють в університеті. Наразі в університеті не виявлено порушень академічної доброчесності жодним учасником освітнього процесу підготовки здобувачів третього (освітньонаукового) рівня вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Аспіранти і наукові керівники мають значний обсяг наукових публікацій і виконання НДР. Наявні добрі результати участі аспірантів у всеукраїнських і міжнародних конкурсах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Недостатньо розвинута система міжнародного обміну здобувачами освіти між ХНАДУ та закордонними ЗВО. ЗВО необхідно активізувати міжнародну співпрацю в рамках міжнародного академічного обміну аспірантами.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Наукові дослідження в рамках виконання індивідуальних планів наукової роботи аспірантів поставлені на належному рівні, наукові керівники проводять дослідження, дотичні до тем наукової роботи аспірантів, на ОНП запроваджено реальну академічну доброчесність наукових керівників і здобувачів. Виявлений недолік щодо міжнародного обміну аспірантами не є суттєвим, оскільки міжнародна мобільність здобувачів активно реалізується через інші її форми.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дзюра Володимир Олексійович

Члени експертної групи

Горобченко Олександр Миколайович

Щебликіна Олена Вікторівна